

NAUJIENOS

BENDRUOMENĖMS

2021 m. vasaris

Nr. 3

TURINYS

- *Renkama informacija apie kaimo bendruomenių gaminamus produktus, vykdomas veiklas, verslus ir edukacijas*
- *Nacionalinė parama kaimo bendruomenių veiklai 2021 m.*
- *Socialinis verslas*
- *Lėtasis turizmas Lietuvos kaimiškose vietovėse*
- *Gerieji projektų pavyzdžiai*
- *Užsienio naujienos*

Renkama informacija apie kaimo bendruomenių gaminamus produktus, vykdomas veiklas, verslus ir edukacijas

VšĮ Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūros („Litfood“) Socialinio bendradarbiavimo skatinimo skyrius siekia surinkti kaimo gyventojų įgyvendintas kūrybiškos veiklos ar bendruomeninio verslo idėjas – nuo unikalios vietos produkto (konditerinio, mėsos, pieno ar tradicinio amato gaminių ir kt.) gamybos, iki edukacinių užsiėmimų, turistinių maršrutų organizavimo ar teminio kaimo sukūrimo. Dažnu atveju šie vietos produktai bei veiklos žinomos tik to kaimo ar kaimyninių kaimų teritorijoje.

Surinkta informacija bus viešinama „Litfood“, Lietuvos kaimo bendruomenių sąjungos, Vietos veiklos grupių tinklo ir Lietuvos vietos bendruomenių organizacijų sąjungos interneto svetainėse bei socialiniuose tinkluose, o vėliau planuojama išleisti elektroninį leidinį – katalogą. Tai puiki ir nemokama galimybė kaimo bendruomenėms parodyti savo veiklas, gaminamus vietos produktus, vykdomus verslus Lietuvos ir užsienio partneriams parodyti, susitikimų metu ir sulaukti naujų užsakovų bei pirkėjų.

[KAIMO BENDRUOMENĖS/ GAMINTOJO/ AMATININKO/ KŪRĖJO ANKETA](#)

Užpildytų anketų laukiame iki 2021 m. kovo 22 d. el. paštu v.kvedariene@litfood.lt

Nacionalinė parama kaimo bendruomenių veiklai 2021 m.

Kaimo bendruomenės iki kovo 1 d. dar gali teikti paraiškas Nacionalinei mokėjimo agentūrai pagal 2021 metų nacionalinės paramos kaimo bendruomenių veiklai teikimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2020 m. gruodžio 17 d. įsakymu Nr. 3D-862 „Dėl 2021 metų nacionalinės paramos kaimo bendruomenių veiklai teikimo taisyklių patvirtinimo“.

Remiami projektai, susiję su šiomis veiklos sritimis:

- kaimo bendruomenės materialinės bazės sukūrimas ir (arba) stiprinimas;
- kaimo vietovės viešųjų erdvių sutvarkymas, pritaikant jas kaimo gyventojų poreikiams (pvz., poilsio arba laisvalaikio vietos įrengimas);
- bendruomeniškumą kaime skatinančių (įskaitant gerosios patirties sklaidos ir mokomuosius vizitus) ir tradicinių renginių organizavimas.

Prieš paraiškų surinkimą, 2021 m. sausio 29 d., VšĮ Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūros Socialinio bendradarbiavimo skatinimo skyrius organizavo nuotolinį informacinį renginį „Nacionalinė parama kaimo bendruomenių veiklai 2021 m.“ potencialiems pareiškėjams – kaimo bendruomeninėms ir jų skėtinėms organizacijoms bei VVG nariams.

Informaciniame renginyje dalyvavo per 200 dalyvių. Renginio metu Žemės ūkio ministerijos bei Nacionalinės mokėjimo agentūros atstovai pristatė nacionalinės paramos galimybes kaimo bendruomenėms 2021 m., informavo apie paraiškų pateikimą karantino metu, į ką atkreipti dėmesį teikiant paraiškas, pateikė esmines ankstesnių metų pareiškėjų klaidas bei atsakė į gausius susirinkusių dalyvių klausimus.

Seminaro įrašas ir pristatymo skaidrės:

<https://www.litfood.lt/naujienos/informacinisrenginys-nacionaline-parama-kaimo-bendruomeniu-veiklai-2021-m.html>

LEADER iniciatyvos lėšos bus skirstomos pagal socialinius kaimo vietovių rodiklius

LEADER priemonė yra privaloma visų Europos Sąjungos šalių kaimo plėtros programų dalis.

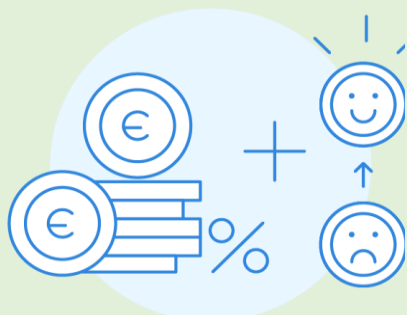
Naujuoju 2023-2027 m. programiniu laikotarpiu LEADER priemonei, kuri yra arčiausiai kaimo žmonių esanti iniciatyva, ES skirs ne mažiau kaip 5 proc. kaimo plėtros priemonių paramos finansinio voko. Žemės ūkio ministerija jau yra parengusi metodiką, kaip šios lėšos bus skirstomos šalies vietos veiklos grupėms (VVG).

Daugiau informacijos:

<https://zum.lrv.lt/lt/naujienos/leader-iniciatyvos-lesos-bus-skirstomos-pagal-socialinius-kaimo-vietoviu-rodiklius?fbclid=IwAR0b6FaVfl4O5zTAsCdHDKew5u6nGuviyhuqZsZU1ahNnmEIXMIPHK3gio>

Socialinis verslas

Socialinis verslas – tai gana nauja verslo rūšis Lietuvoje, tačiau senokai žinoma visame pasaulyje. Kas ketvirta nauja kompanija Europoje yra socialinis verslas. ES pasirinko socialinį verslą kaip vieną pagrindinių įrankių kovoti su nedarbu ir augančia socialine atskirtimi, nes unikalus jo modelis šiuo metu efektyviausiai sprendžia opias regiono problemas.

Socialinio verslo orientacija spręsti socialines problemas, veikti socialinės gerovės sistemoje skatina socialinį verslą taikyti socialines naujoves, naudoti tvarias verslo strategijas. Visuotinai pripažįstama, kad socialinio verslo potencialas pasireiškia sprendžiant tokias socialines visuomenės problemas kaip skurdas, socialinė atskirtis, nedarbas ir pan.; taip ne tik tenkinami bendri visuomenės, viešieji interesai, bet ir sukuriamos pažangios, tvarios ir integracinės plėtros sąlygos, užtikrinančios žinių ir socialinių naujovių naudojimą.

Plačiau apie tai kas yra socialinis verslas, nuo ko pradėti ir kokia yra socialinio verslo aplinka Lietuvoje plačiau skaitykite: <http://www.socialinisverslas.lt/>

VšĮ „Užimtumo namai“, Ukmergės r.

Projekto pavadinimas: VšĮ Užimtumo namai socialinio verslo plėtra.

Tikslas: įgyvendinant socialinio verslo koncepciją, didinti socialinių paslaugų įvairovę ir gerinti jų kokybę bei mažinti nedarbo lygį Ukmergės rajone sukuriant darbo vietas bei suteikiant socialiai pažeidžiamiems asmenims galimybę užsidirbti.

Rezultatas: VšĮ „Užimtumo namai“ įsikūrė 2018 m. Tulpiakiemio kaime Ukmergės rajone. Projekto iniciatorių, Ukmergės nestacionarių socialinių paslaugų centro socialinės darbuotojos Linos Palčinskienės ir VšĮ „Lyderių karta“ atstovų Agnės Tėvelytės-Petronienės bei Aurelijaus Deviatnikovo dėka, suburta darbščių ir motyvuotų žmonių bendruomenė patikėjusi mintimi ir idėja, kad jeigu tu negali pasiekti darbo, tai darbas atvažiuos pas tave! Pirmieji užsakymai – įvairūs rankiniai (pakavimas, lipdukų klijavimas, kartoninių dėžučių lankstymas ir t.t.) darbai, kurių negali atlikti mašinos, kuriems trūksta darbo jėgos ir noro.

Projekto lėšomis išplėsta viešosios įstaigos infrastruktūra įsigyjant 3 konteinerinius namukus ir 4 sandėliavimo konteinerius. Socialiniam verslui vykdyti įsigyta ir biuro įranga: kompiuteris, spausdintuvas bei mobilus telefonas. Pastatytuose konteineriniuose nameliuose įrengtos darbo vietos (patalpose gali dirbti iki 40 asmenų), kuriose pensinio amžiaus ar ne visu etatu dirbančios moterys, vaikus auginančios mamos, kiti socialiai pažeidžiami žmonės atlieka spaustuvių užsakymus: renka kalendorius, komplektuoja žurnalus, SIM korteles ir pan. Tai rankinis darbas, kurio negali atlikti mašinos ir kiti įrenginiai. Šiai dienai pagal verslo liudijimą dirba vidutiniškai 29 asmenys. Užsakymų apimtys padidėjo daugiau nei 50 proc., o įstaigos klientais tapo didelės Lietuvos bei užsienio rinkas aptarnaujančios spaustuvės, leidyklos bei mobilaus ryšio operatoriai. Pastaruoju metu plečiamas veiklų spektras. Pasirašyta nauja sutartis su dar viena įmone ir pradedamas naujas etapas su siuvimu.

Projektas įgyvendintas pagal Ukmergės rajono VVG VPS priemonę „NVO socialinio verslo kūrimas ir plėtra“.

*Daugiau apie **Socialinį verslą** ir jo pavyzdžius – kituose mūsų leidiniuose.*

Lėtasis turizmas Lietuvos kaimiškose vietovėse

PAŽINK ŽMONES
IR KULTŪRĄ.

Daugeliui kyla klausimas – o kas tas lėtasis keliavimas, kuo jis skiriasi nuo kitų turizmo rūšių? Lietuvoje tai dar mažai girdėtas terminas, tačiau Europoje jau keletą dešimtmečių gyvuoja lėtojo maitinimo, lėtų pinigų, lėtojo vaikų auklėjimo, lėtojo miesto, lėtojo gyvenimo būdo idėjos ir jų koncepcijų įgyvendinimas. Visa lėtojo judėjimo esmė – atsigręžti į žmogaus ir gamtos dermę, puoselėti tradicijas ir kultūrą.

Kaip šis „lėtas“ turizmas atsirado Lietuvoje, kokias veiklos sritis gali apimti ir į ką jis turi būti orientuotas pasakoja Tarptautinio projekto Slow Trips koordinatore Lietuvoje Henrieta Miliauskienė.

Lėtojo keliavimo šalininkai ieško dar nepatirtų patirčių, dar negirdėtų istorijų, todėl jų žemėlapiuose atsiranda nauji maršrutai ir objektai. Juos domina to krašto, į kurį jie keliauja, savitumai. Jie nori patys viską išbandyti, pajusti, patirti. Lėtojo keliavimo koncepcija remiasi keliais pamatiniais dalykais: autentiškumas, originalumas, tikrumas. Labai svarbią vietą keliautojo sąmonėje užima ekologija, organiškumas, socialinis ir ekonominis tvarumas.

Ne pastatas, ne parkas, ne pažintinis takas ar apžvalgos bokštas, ne lova viešbutyje ar stalas restorane yra Lėtojo turizmo objektas. Ašimi tampa asmenybė, kuri krašto ar savo giminės istoriją perkėlė į savo paslaugą, kuri dieną ir naktį gyvena savo idėja, kuri nuo A iki Z kuria, tobulina, vysto ir pristato savo kūrinį lankytojams pats, o ne per samdytą darbuotoją. Šio žmogaus gyvenimo filosofija, jo vertybių skalė, jo kūrybinis procesas ir yra svarbiausias Lėtojo turizmo kriterijus.

Lėtojo turizmo paslauga generuoja daug mažesnius srautus ir pajamas nei masinio vartojimo produktas, nes lėtasis keliautojas nori glaudesnio ryšio su šeiminingu-asmenybe, didesnio dėmesio ir išsamesnių atsakymų į savo klausimus. Tačiau lėtasis keliautojas yra pasiruošęs mokėti daugiau už autentišką, unikalą, gamtą tausojančią, socialiai atsakingą ir pagarbą vartotojui rodančią paslaugą. Šįkart mažiau gali būti daugiau, nes lėtojo koncepcija yra kokybės, o ne kiekybės ženklas.

Lėtojo turizmo Lietuvoje pradininkai – Alytaus rajono VVG, drauge su partneriais iš Austrijos, Liuksemburgo, Italijos, Vokietijos, Švedijos įgyvendinamas tarptautinis projektas Slow Trips („Lėtos kultūros patirtys 2.00 / CultTrips 2.00“).

Projekto pagrindinis tikslas – Alytaus rajono, Birštono ir Druskininkų kaimiškose vietovėse sukurti arba vystyti jau įkurtus verslus, kurie būtų patrauklūs tiek vietos, tiek užsienio turistams, kurie vadovaujasi lėtojo keliavimo principais.

Alytaus rajono VVG kilo nemenkas iššūkis nedidelėje teritorijoje rasti asmenybes, galinčias sudominti keliautoją gurmaną. Įdomių, kūrybingų žmonių yra nemažai, tačiau ne visi nori, kad jų asmeninė erdvė taptų atvira lankytojams, ne visi geba derinti savo dienotvarkę pagal keliautojo poreikius, ne visi, ypač ūkiuose dirbantys žmonės, turi pakankamai laiko užsiimti šia papildoma veikla, ne visi kaimiškose vietovėse paslaugas teikiantys žmonės kalba anglų arba vokiečių kalbomis.

Projektas yra tarsi gyvas organizmas. Vieni žmonės prisijungia, kiti – įsivertinę savo galimybes – atkrenta. Bet kokių atveju šis projektas į vieną būrį apjungė be galo skirtingus, bet tuo pačiu labai įdomius žmones, kurie jau yra išsigręinę savo vertybių skalę, suformavę savitą gyvenimo būdą ir nori juo dalintis su atvykstančiais.

2021 m. kovo 1 d. planuojama viešai publikuoti Slow Trips internetinę svetainę, kurioje keliautojai ras šešių šalių, devynių regionų Lėtojo turizmo paslaugų teikėjus.

*Daugiau apie **Lėtąjį turizmą** ir jo pavyzdžius – kituose mūsų leidiniuose.*

Gerieji projektų pavyzdžiai

Matlaukio kaimo bendruomenė, Vilkaviškio r.

Projekto pavadinimas: Maisto ruošimo paslaugų verslo sukūrimas.

Tikslas: pradėti teikti išvežamojo maitinimo paslaugas Vilkaviškio rajone.

Rezultatas: „Matlaukio virtuvė“ įsikūrė bendruomenės namų patalpose. Čia suremontuota ir įrengta moderni virtuvė, maisto sandėliukai, indų plovimo ir pirminė daržovių apdorojimo patalpa. Projekto lėšomis įsigyta daug modernios virtuvės technikos: konvekcinė krosnis, dujinė viryklė, nerūdijančio plieno stalai su plautuvėmis, šaldymo

stalai, gastrominė pjaustyklė, maisto fasavimo įrenginys, gartraukis, indaplovė, mėsmalė, elektrinė daržovių pjaustyklė, kavos aparatas bei daug kitokios įrangos.

Už projekto lėšas bendruomenė įsigijo ir autobusiuką, kuriuo maistą pietums ir įvairioms šventėms pristatys į kliento nurodytą vietą.

Projektas įgyvendintas pagal Vilkaviškio krašto VVG 2016-2023 m. VPS priemonę „NVO sektoriaus verslo kūrimas ir plėtra“.

Baraginės kaimo bendruomenė, Marijampolės sav.

Projekto pavadinimas: Lauko scena – naujų galimybių erdvė.

Tikslas: pagerinti laisvalaikio praleidimo infrastruktūrą, pastatant lauko sceną.

Rezultatas: naujosios scenos dėka bus galimybė organizuoti daugiau renginių atviroje erdvėje, pagerės jau tradiciniais tapusių renginių kokybė. Kadangi nereikės rūpintis laikinosios scenos pastatymu, bus tausojami finansiniai ir žmogiškieji kaštai. O nevykstant renginiams, pastatas galės būti naudojamas inventoriaus laikymui.

Projektas įgyvendintas pagal Marijampolės VVG kaimo plėtros 2015-2023 m. VPS priemonę „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“.

Ryškėnų kaimo bendruomenė, Telšių r.

Projekto pavadinimas: Dalies Ryškėnų seniūnijos administracinio pastato patalpų kapitalinis remontas, pritaikant dienos centro veiklai.

Tikslas: užtikrinti kokybiškų socialinių paslaugų plėtrą Ryškėnų kaimo bendruomenės dienos centre.

Rezultatas: sukurta saugi, patogi, higienos normas atitinkanti dienos centro aplinka, pritaikyta neįgaliesiems (įrengtas turėklinis keltuvas), kuri užtikrins kokybiškų paslaugų teikimą Ryškėnų ir aplinkinių kaimų gyventojams. Sudarys sąlygas jaunimui integruotis į visuomenės gyvenimą.

Projektas įgyvendintas pagal Telšių ir Rietavo savivaldybių 2014-2020 m. VPS priemonę „Infrastruktūros atnaujinimas ir pritaikymas“.

Gerieji projektų pavyzdžiai

Tverų bendruomenė, Rietavo sav.

Projekto pavadinimas: Žaisk ir auk.

Tikslas: pagerinti pačių mažiausiųjų tveriškųjų ir aplinkinių kaimų vaikų laisvalaikio praleidimo sąlygas.

Rezultatas: įrengta vaikų žaidimų aikštelė – mažiesiems tveriškiesiems pastatytas žaidimų kompleksas „Lokiukas“ su čiuožykla, lipynėmis, karstyklėmis, kuriame naudojami stogeliai ir dekoruotos kolonos. Ryškiaspalvės dekoracijos traukia akį ir įkvepia juos smagiems žaidimams bei lavina vaizduotę. Maža to, vaikams tai ne šiaip žaidimas, o kartu ir smagi treniruotė. Karstydamiesi jie stiprina savo raumenis, lavina judesių koordinaciją, išmoksta lengviau orientotis erdvėje, išmoksta aiškiau įvertinti atstumus iki

juos sudominusių objektų. Lakstydami ir kvailiodami būryje jie susiranda draugų, mokosi bendrauti, neužgauti kitų, palaukti savo eilės prie čiuožyklos ir kt. Šalia pastatytos balansinės sūpynės. Vaikai labai džiaugiasi dvivietėmis spyruoklinėmis sūpynėmis „Kupranugaris“. Įsigyta ir lauko pavėsinė, kuri gali būti pritaikoma lauko klasei.

Projektas įgyvendintas pagal 2020 m. Nacionalinės paramos kaimo bendruomenių veiklai teikimo taisykles.

Krakių bendruomenė, Kėdainių r.

Tai bene vienintelė bendruomenė, kuri pasinaudojusi Lietuvos kaimo plėtros programos 2014-2020 m. parama pagal veiklos sritį „Bendradarbiavimas įgyvendinant vietos lygio populiarinimo veiklą, skirtą trumpoms grandinėms bei vietos rinkoms plėtoti“, įkūrė viešąją erdvę, kurioje būtų rinkai pristatoma vietinių gamintojų produkcija, skatinamas jos pardavimas, teikiama maitinimo paslauga ir organizuojami edukaciniai renginiai.

„Projekto tikslas – įkuriant viešąją erdvę skatinti vietos maisto produktų gamintojų ir vietos bendruomenių bendradarbiavimą, – sako bendruomenės pirmininkė Daiva Dubinkienė. – Atsidarėme tik po dvejų metų. Tai labai sunkus

projektas, bet unikalus. Kol kas esame vienintelė bendruomenė rajone, o gal ir šalyje, kuri ėmėsi tokios veiklos. Daugiausia šios srities finansavimą gauna ūkininkai ir steigia ūkininkų turgelius“.

„Krakių bendruomenės svetainė“ įsikūrusi pačioje miestelio širdyje, šimtamečiame pastate. Čia ir moderniai jauki kavinė ir vieta, kur galima įsigyti vietos ūkininkų gaminamos produkcijos. Šiuo metu svetainėje prekiaujama: „Šamūkio“ gaminiais, Eriko Augustinavičiaus medumi, Ažytėnų moterų siuвамomis prijuostėmis ir prieskonių maišeliais, Lilijos Usevičienės vaško žvakėmis, Vainotiškių bendruomenės spaustomis sultimis, Juodkaimių vaistažolėmis, vytelių pynėjo Algimanto Vaicekausko darbais.

Daugiau informacijos ir interviu su bendruomenės pirmininke:

<https://www.litfood.lt/naujienos/krakiu-bendruomenes-svetaineje-galima-ir-pavalgyti-ir-vietos-produktu-isigyti.html>

„Pažangūs kaimai“ ir kaimo skaitmeninė pertvarka

ES naujajame 2023-2027 m. laikotarpyje didelį dėmesį skirs skaitmeninės transformacijos kaimo vietovėse skatinimui. Europos Komisijos reglamente dėl Bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) strateginių planų numatyta galimybė pereiti prie skaitmeninės pertvarkos įtraukiant kompleksinį tikslą „skatinti ir keisti žiniomis, inovacijomis ir skaitmeninimu žemės ūkyje ir kaimo vietovėse, bei skatinti jų įsisavinimą“.

Europos kaimo plėtros tinklas (EKPT) 2020 metais parengė rekomendacijas siekiant užtikrinti, kad skaitmeninės technologijos būtų naudingos kaimo bendruomenėms. Šiame dokumente nurodoma kaip valdžios institucijos ir visų lygių suinteresuotosios šalys turi rengti strategijas, kad pagerinti skaitmeninę infrastruktūrą kaimo vietovėse, padidinti skaitmeninį naudojimą, sustiprinti kaimo bendruomenių skaitmeninius įgūdžius ir įtraukti bei skatinti skaitmenines inovacijas kaimo vietovėse. Norint gauti didžiausią naudą, šios strategijos turi būti susijusios su kaimo bendruomenių ir pačių suinteresuotųjų kaimo plėtros subjektų poreikiais bei rūpesčiais ir jiems teikti pirmenybę.

Viena tokių iniciatyvų yra pažangių kaimų strategijos, kurios gali padėti įveikti kaimo vietovių skaitmeninimo spragas. Pažangūs kaimai, tai daugelyje ES šalių veikiantis tinklas, kuris apima kaimo vietoves ir bendruomenes, kurios ieško ir kuria naujas plėtros galimybes besiremiamos esamomis savo kaimo vietovės stiprybėmis/pranašumais, ištekliais ir vertybėmis.

Pažangių kaimų strategijos vienas tikslų – padėti įveikti kaimo skaitmeninę atskirtį, užmegzti partnerystę tarp miesto ir kaimo bendruomenių. Tai skatina kaimo vietovių pažangą įvairiais skaitmeninės pertvarkos etapais – nuo skaitmeninės izoliacijos iki tamprių ryšių ir padėti tapti kaimo bendruomenėms savarankiškais skaitmeniniais žaidėjais.

EKPT pranešime nurodomi veiksniai ir sąlygos, kurios būtinos norint užtikrinti, kad pažangių kaimų strategijos padėtų kaimo bendruomenėms įsitraukti į skaitmeninės transformacijos procesą, kad ir kokia būtų jų pradinė situacija, ir tapti skaitmeninių naujovių, o taip pat pridėtinės ekonominės, socialinės ir aplinkosauginės vertės kūrėjais. Kadangi pažangių kaimų strategijas iš esmės kuria pačios kaimo bendruomenės, šiose rekomendacijose taip pat nurodomi pagrindiniai etapai ir žingsniai, kuriuos turi atlikti kaimo plėtros veikėjai, ir pateikiamos nuorodos į pagrindinius informacijos šaltinius bei gerosios praktikos pavyzdžius.

Pažangių kaimų strategijos gali užtikrinti, kad kaimo gyventojų skaitmeniniai poreikiai ir gebėjimai būtų sprendžiami vietos lygmeniu, ir padėti susieti vietos lygmens veiksmus su platesnėmis nacionalinėmis ir regioninėmis skaitmeninimo strategijomis. Pagal BŽŪP strateginį planą įvairių tipų kaimo vietovių skaitmeninimo poreikiai ir galimybės turi atsispindėti SSGG (stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių) ir poreikių analizėje.

Kai kuriose dabartinėse kaimo plėtros programų (KPP) priemonėse, taip pat būsimose BŽŪP strateginiuose planuose numatyta parama gali būti naudojama palaikant pažangius kaimus. Tai apima LEADER/BIVP ir kitas bendradarbiavimo priemones. Nors šios paramos priemonės negali išspręsti visų kaimo skaitmeninimo uždavinių, tačiau jos gali atlikti keletą funkcijų:

1. Taikant pažangių kaimų strategijas, LEADER ir kitos KPP bendradarbiavimo priemonės gali padėti sujungti vietas, regionų ir nacionalinius kaimo plėtros dalyvius plėtoti bendruomenės viziją, nurodant atvejus, kaip rasti reikiamus sprendimus.
2. Jos gali būti naudojamos išbandyti naujus ar alternatyvius sprendimus investuojant į nedidelio masto, bet svarbius paskutinės mylios skaitmeninius ryšius. Savo ruožtu tai gali sudaryti sąlygas siekiant pritraukti ar papildyti viešąjį ir privatų finansavimą.
3. Jos gali būti papildytos investicijomis, remiamomis per ES Sanglaudos politiką, ES programas „Skaitmeninė Europa“, „Europos horizontas“ ir nacionalinėmis programomis, remiančiomis skaitmenines strategijas.

Parengta pagal e-leidinį <https://enrd.ec.europa.eu/>

Daugiau apie „Pažangūs kaimai“ – kituose mūsų leidiniuose.

Užsienio naujienos

Bernitt kaimo (Vokietija) bendruomenės centro atgimimas

Vokietijos federalinėje Meklenburgo – Vakarų Pomeranijos žemėje, kaimo vietovių aprūpinimas kasdienio vartojimo prekėmis tampo dideliu iššūkiu. Viena tokių vietovių yra Bernitt kaimas. Glaudžiai bendradarbiaudami su vietos savivaldybe, vietos bendruomenės asociacija pateikė paraišką dėl LEADER finansavimo. Rengiant projektą buvo siekiama atgaivinti Bernitt kaimo centrą kaip integruotą komunikacijos ir susitikimų centrą su parduotuve, kuris:

- siūlytų kasdienio vartojimo prekes, pagamintas regione;
- siūlytų tam tikras paslaugas (pašto, kopijavimo, viešojo interneto prieigos, kavinės ir užkandžių baro);
- bendradarbiautų su vaikų dienos centru ir mokykla teikiant pusryčius ir kitas paslaugas vaikams pertraukų metu;
- veiktų kaip dienos centras, kurį būtų lengva pasiekti vyresnio amžiaus gyventojams, ir teiktų reikalingas paslaugas vykstantiems į darbą, mokyklą ir pan.;
- būtų kaip vieta kaimo bendruomenės narių susitikimams ir žinių/patirties mainams.

Projekto pavadinimas: Bernitt kaimo bendruomenės centro atgimimas.

Projekto pareiškėjas: Bernitt kaimo bendruomenė.

Projekto rezultatai/poveikis: regioninės pridėtinės vertės grandinės kūrimo skatinimas; vietos paslaugų sukūrimas ir plėtojimas; kaimo bendruomeniškumo ir bendradarbiavimo stiprinimas; įvairių regiono plėtros veikėjų tinklo sukūrimas.

Įgyvendinus projektą, Bernitt kaimo parduotuvė įsitvirtino vietos rinkoje ir jos paslaugomis dabar naudojasi ne tik vietos gyventojai. Parduotuvėje galima rasti daugybę regioninių produktų, o taip pat skaniai papusryčiauti, papietauti ar pasimėgauti kava ir užkandžiais.

Sėdimoji centro erdvė su knygų mainais naudojama bendruomenės narių susitikimams ir įvairioms kūrybinėms dirbtuvėms. Taip pat prie parduotuvės jau kuris laikas veikia elektrinių transporto priemonių įkrovimo stotelė.

Vietos bendruomenės narių dalyvavimas ir jų įtraukimas nuo pat pradžių buvo svarbiausias kaimo parduotuvės operatorių rūpestis: gyventojai galėjo aktyviai reikšti savo norus ir pageidavimus, pvz., dėl parduotuvės prekių asortimento, renginių ir t.t.

Bernitt kaimo centre yra daug vietos gyventojams susiburti ir keistis idėjomis. Esant dabartinei pandeminei situacijai, parduotuvė tapo svarbiu kasdieninio kaimo vietovės gyventojų aprūpinimo dalyviu, siūlydama prekių pristatymo į namus paslaugą.

Parengta pagal e-leidinį www.baglag.de

Leidinių rengė

VšĮ Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūros
Socialinio bendradarbiavimo skatinimo skyrius

Tel. +370 685 87511

El. paštas bendruomenes@litfood.lt